וממשמש בבגדו. פרש"י להעביר הכינה העוקלתו אבל לא מתעטף אם נפלה עליו ותרי מילי מינהו. וכ"מ פי' דאדא מילתא היא פי' ממשמש בבגדו תקון (ה) שלא יפול מעל ראשו אבל אם נפל מעל ראשו לא היה מתעטף שהרי היא הפסקה אם מתעטף כיון שנפל לגמרי אבל לתקן קלת שלא יפול לא הוי הפסקה:

ואומר רבון העולמים. מיד באמצע תפלתו ואח"כ מתחיל ממקום שפסק:

אמר ליה לדידי לא סבירא לי. פירוש משום תרתי מילי חדא דסבירנא דאינו חוזר לראש דאמר רבי יוחנן (ר"ה דף ל"ד:) שמע תשע תקיעות בתשע שעות יצא ועוד דסבירא לי מניח ידו על פיו ואם כן הוי ליה ראוי אלא לדידך דסבירא לך דחייב להפסיק וכו':

בחבלי השוא. כלומר בחגם מושכים עליהם עון כי עוב היה שלא היו מקיימין אותו כלל:

***פסק** רבינו חננאל כרב חסדא (עיין לקמן כה.) דאסור לקרות ק"ש אפילו לוחה תחת בגדו על בשרו וס"ל כל עצמותי תאמרנה (תהלים לה) דאמר"ג דר' חסדא תלמיד דר' הונא הוה לחומרא לחזיגן ורב אנפס פסק כרב הונא מדאקשי גמרא מיניה ביומא פרק הממונה (ד' ל.) : לית

מבליעו באפרקסותו א"ל אנא אינינא דעתאי: המשמיע קולו בתפלתו הרי זה מקטני אמנה: אמר רב הונא לא שנו אלא שיכול לכוין את לבו בלחש אבל אין יכול לכוין את לבו בלחש מותר וה"מ ביחוד אבל בצבור אתי למיטרד צבורא: רבי אבא הוה קא משתמיט מיניה דרב יהודה דהוה קא בעי למיסק לארעא דישראל *דאמר רב יהודה כל העולה מבבל לא"י עובר בעשה שנאמר בבלה יובאו ושמה יהיו עד יום פקדי אותם נאם ה' אמר איזיל ואשמע מיניה מילתא *מבית וועדא והדר אפיק אזל אשכחיה לתנא דקתני קמיה דרב יהודה היה עומד בתפלה ונתעטש ממתין עד שיכלה *הרוח וחוזר ומתפלל איכא דאמרי היה עומד בתפלה ובקש להתעטש מרחיק לאחריו ד' אמות ומתעטש וממתין עד שיכלה הרוח וחוזר ומתפלל ואומר רבש"ע יצרתנו נקבים נקבים חלולים חלולים גלוי וידוע לפניך חרפתנו וכלימתנו בחיינו ובאחריתנו רמה ותולעה ומתחיל ממקום שפסק [ה] אמר ליה (ג) *אילו לא באתי אלא לשמוע דבר זה דיי: ת"ר היה ישן בטליתו ואינו יכול להוציא את ראשו מפני הצנה חוצץ בטליתו על צוארו וקורא ק"ש וי"א על לבו ותנא קמא הרי לבו רואה את הערוה קסבר לבו רואה את הערוה מותר אמר רב הונא א"ר יוחנן היה מהלך במבואות המטונפות מניח ידו על פיו וקורא ק"ש א"ל רב חסדא האלהים אם אמרה לי ר' יוחנן בפומיה לא צייתנא ליה איכא דאמרי אמר רבה בר בר חנה אמר ריב"ל היה מהלך במבואות המטונפות מניח ידו על פיו וקורא ק"ש א"ל ר' חסדא האלהים אם אמרה לי ריב"ל בפומיה לא צייתנא ליה ומי אמר ר' הונא הכי והאמר רב הונא תא"ח אסור לו לעמוד במקום הטנופת לפי שאי אפשר לו לעמוד בלי הרהור תורה לא קשיא כאן בעומד כאן במהלך ומי אמר רבי יוחנן הכי והאמר *רבה בר בר חנה א"ר יוחנן בכל מקום מותר להרהר בדברי תורה חוץ מבית המרחץ ומבית הכסא וכי תימא הכא נמי כאן בעומד כאן במהלך איני והא *רבי אבהו הוה קא אזיל בתריה דרבי יוחנן והוה קא קרי ק"ש כי מטא במבואות המטונפות אשתיק א"ל לר' יוחנן להיכן אהדר *א"ל אם שהית כדי לגמור את כולה חזור לראש הכי קאמר ליה לדידי לא סבירא לי לדידך דסבירא לך אם שהית כדי לגמור את כולה חזור לראש תניא כותיה דרב הונא תניא כותיה דרב חסדא תניא כותיה דרב הונא המהלך במבואות המטונפות מניח ידו על פיו ויקרא ק"ש תניא כותיה דרב חסדא *היה מהלך במבואות המטונפות לא יקרא ק"ש ולא עוד אלא שאם היה קורא ובא פוסק לא פסק מאי אמר ר' מיאשה בר בריה דריב"ל עליו הכתוב אומר וגם אני נתתי להם חוקים לא טובים ומשפטים לא יחיו [בהם] ר' אסי אמר (ג) הוי מושכי העון בחבלי השוא רב אדא בר אהבה אמר מהכא כי דבר ה' בזה ואם פסק מה שכרו אמר ר' אבהו עליו הכתוב אומר ובדבר הזה תאריכו ימים: אמר רב הונא היתה טליתו חגורה לו על מתניו מותר

וממשמש בבגדו. להעביר הכינה העוקלתו: **אבל לא היה מתעטף.** אם נפלה עליו כשהוא מתפלל לא היה טוטלה ומתעטף שלא להפסיק: **על סנטרו.** מכסו"ן בלעז שלא תראה פחיתת פיו: **הרי זה מקטני אמנה.** כאילו אין הקב"ה שומע תפלת אחת (ד) תורה אור ומגביה הרבה: **הרי זה מגביה השקר.** דכתיב ויקרא בקול גדול (מלכים א' י"ח): המגהק והמפהק הרי זה מגסי הרוח וי"א ניכר שהוא מכוער גרסינן: **אלא עטוש אעטוש קשיא.** דאין עטוש אלא לאוכסו: **למעט.** מפיה בקול: **ותקילא לי כי כולו תלמודאי.** שקולה עלי וחביבה לפי שהיה רגיל להתעטש: **כשם שעושים לו נחת רוח.** שהעטוש נחת רוח לאדם: **כך עושים לו נחת רוח מלמעלה.** מן השמים למלאת שאלתו: **אפשר כדר' יהודה.** להבליע באפרקסותו סודר שברגלו ושני רגלין תלויין בפניו: **פתקיה.** זרקו: **משתמיע מיניה.** לא היה נראה אליו לפי שהיה רבי אבא חפץ לעלות לא"י ורב יהודה אוסר לו לפיכך לא היה נכנס לבית המדרש: **ואשמע מיניה מילתא.** מכאן: **מבית וועדא.** מבית המדרש: **ונתעטש.** מלמטה: **עד שיכלה הרוח.** מגופו שטולף מאותו רוח: **וחוזר לתפלה.** למקום שפסק: **ואומר.** בתוך התפלה דהא מופסקת ועומדת כבר על ידי הרוח לפיכך יכול להפסיק כמי ואומר דבר זה באמצע: **מונח בטליתו על צוארו.** מה שיש מן הטלית ולמעלה מן כתפיו מדביק בצוארו וביתר ערוס קאמר: **לדידי לא סבירא לי.** לא הייתי מזקיקו להפסיק: **בחבלי השוא.** בחבלים שאינם חזקים אלא נוחין להנתק הן מושכין העון על עצמם אף זה על ידי דבור בעצמו הוא נענש: **ובדבר הזה.** בשביל דבור זה שמזהירתם עליו תאריכון ימים: **היתה עליו חגורה על מתניו.** לכסותו ממתניו ולמטה אע"פ שממתניו ולמעלה הוא ערוס קורא ק"ש אבל

אבל לא היה מתעטף. אם נפלה עליו כשהוא מתפלל לא היה טוטלה ומתעטף שלא להפסיק: **על סנטרו.** מכסו"ן בלעז שלא תראה פחיתת פיו: **הרי זה מקטני אמנה.** כאילו אין הקב"ה שומע תפלת אחת (ד) תורה אור ומגביה הרבה: **הרי זה מגביה.** דכתיב ויקרא בקול גדול (מלכים א' י"ח): המגהק והמפהק הרי זה מגסי הרוח וי"א ניכר שהוא מכוער גרסינן: **אלא עטוש אעטוש קשיא.** דאין עטוש אלא לאוכסו: **למעט.** מפיה בקול: **ותקילא לי כי כולו תלמודאי.** שקולה עלי וחביבה לפי שהיה רגיל להתעטש: **כשם שעושים לו נחת רוח.** שהעטוש נחת רוח לאדם: **כך עושים לו נחת רוח מלמעלה.** מן השמים למלאת שאלתו: **אפשר כדר' יהודה.** להבליע באפרקסותו סודר שברגלו ושני רגלין תלויין בפניו: **פתקיה.** זרקו: **משתמיע מיניה.** לא היה נראה אליו לפי שהיה רבי אבא חפץ לעלות לא"י ורב יהודה אוסר לו לפיכך לא היה נכנס לבית המדרש: **ואשמע מיניה מילתא.** מכאן: **מבית וועדא.** מבית המדרש: **ונתעטש.** מלמטה: **עד שיכלה הרוח.** מגופו שטולף מאותו רוח: **וחוזר לתפלה.** למקום שפסק: **ואומר.** בתוך התפלה דהא מופסקת ועומדת כבר על ידי הרוח לפיכך יכול להפסיק כמי ואומר דבר זה באמצע: **מונח בטליתו על צוארו.** מה שיש מן הטלית ולמעלה מן כתפיו מדביק בצוארו וביתר ערוס קאמר: **לדידי לא סבירא לי.** לא הייתי מזקיקו להפסיק: **בחבלי השוא.** בחבלים שאינם חזקים אלא נוחין להנתק הן מושכין העון על עצמם אף זה על ידי דבור בעצמו הוא נענש: **ובדבר הזה.** בשביל דבור זה שמזהירתם עליו תאריכון ימים: **היתה עליו חגורה על מתניו.** לכסותו ממתניו ולמטה אע"פ שממתניו ולמעלה הוא ערוס קורא ק"ש אבל

השים

תיכת וכשהוא מתחיל מן הגמ' אלא מסיכים' נכתב בגמ' רש"א

ס"א איבעי לי [מנחות יז.]

הגהות הגר"א

(א) בברא (ומתחיל) ממקום שפסק) תא"מ (וכ"מ בתוס' ולא"ש ותכ"י דל"ג לה):

שבת מא. כתובות קי:

מבית וועדא ואתי ואזיל בל"ל רש"א

[כ"ה ברא"ש אבל בטוש"ע איתא הריח]

[לעיל מז. שבת מא.]

רב נסים גאון

הזכיר מבעת שהוא תכשיט שבחוץ עם כומז שהוא תכשיט שבפנים ובתר הכי הזכרה שמעתא דרב ששת דהתם היא עיקרה ולא הזכרה בכאן אלא כדי להקשות ממנה:

הגהות הב"ח

(א) גמ' המגהק והמפהק וכו'ויש אומרים(ניכר שהוא מכוער) תא"מ וכ"כ ס"א שהוא עכרן: (ב)שם אמר אילו בל"ל ותיכת ליה נמחק: (ג) שם ר' אסי אמר מהכא הוי מושכי: (ד) רש"י ד"ה הרי זה וכו' נחת הס"ד ואח"כ מ"ה המגביה הרבה הרי זה מגביה: (ה) תוס' ד"ה וממשמש וכו' תקון בגדו שלא יפול:

גליון השים

תוס' ד"ה פסק ר"ת וכו' דאמ"ג דר"ח וכו'. עי' בכ"מ (דף ל"ג ע"א):

שבת מ. קב. קדושין לב. ע"ג מד: זבחים קב: ר"ה לד: [לעיל כג.]

תוספתא פ"ב

ישעיה ס מדבר מז דברים לב

יחזקאל כ

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com